



اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲



ارزمان محیط زیست طلانه

گردشگری روستایی؛ فرایندی نو در راستای توسعه پایدار روستایی

ابراهیم الیاسی^{۱*}، اسماعیل الیاسی^۲

^۱ دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات زنجان، گروه شهرسازی، زنجان، ایران. eelyasi43@yahoo.com

^۲ دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی تهران، تهران، ایران.

چکیده

گردشگری به عنوان یکی از مهمترین صنایع جهان در دهه های اخیر رشد سریعی در توسعه اقتصادی جهان داشته است. از زمانی که روستاها با شهرها ارتباط برقرار کردند و نیازهای فراغتی شکل گرفته در شهرها مستلزم محیط های طبیعی و دست نخورده شدند، گردشگری روستایی شکل گرفت. روستاها به منزله فضای حیاتی تعداد بسیاری از انسان ها به ویژه در جوامع در حال توسعه که با انبوهی از مشکلات، محدودیتها و کمبود منابع و سرمایه روبه رو هستند، به منظور جوابگویی به تأمین نیازها و همچنین ارتقای سطح و کیفیت زندگی، اشتغال و بهبود وضعیت اقتصادی- اجتماعی ساکنان این سکونتگاهها در گذر زمان نیازمند رشد و توسعه هستند. در این راستا گردشگری یا همان توریسم، امروزه یکی از صنایع به سرعت در حال رشد دنیا و ابزاری برای افزایش درآمد ملی کشورهای جهان به حساب می آید. یکی از جذابترین و شاید جدیدترین شاخه های این صنعت، گردشگری روستایی است که اخیراً مورد توجه بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفته است. امروزه بسیاری از سیاست گذاران و برنامه ریزان، گردشگری را به مثابه ابزاری برای ثبات اقتصادی و توسعه برای جوامع روستایی می دانند و عده ای نیز توسعه گردشگری روستایی را در حل مشکلات مناطق روستایی مؤثر و ضروری می دانند و آن را شرط لازم برای حرکت به سوی عمران و توسعه نواحی قلمداد می کنند. صنعت گردشگری روستایی را باید همانند لبه های تیز یک تیغ بدانیم که اگر صحیح و بر اساس اصول و نظم، توسعه و گسترش نیابد، نه تنها به عمران و اصلاح مناطق روستایی کمک نخواهد کرد، بلکه آثار مخرب و جبران ناپذیری را بر بخش های اجتماعی، اقتصادی، طبیعی، زیست محیطی و دیگر بخش های جوامع روستایی و نهایتاً کل جامعه بر جا خواهد گذاشت. در پژوهش پیشرو تلاش است که ضمن بیان اصول و مفاهیم گردشگری روستایی و ارتباط تنگاتنگ آن با موضوع توسعه پایدار روستایی با تکیه بر روش پژوهش، توصیفی- تحلیلی و داده ها و اطلاعات پژوهش و تحلیل اطلاعات به شیوه کتابخانه ای و اسنادی به این امر دست یافت.

واژگان کلیدی: گردشگری، گردشگری روستایی، روستا، توسعه روستایی، توسعه پایدار